

TEKNISK GENNEMGANG

EU-RETTLIG VURDERING AF ÅBEN DØR-ORDNINGEN

BAGGRUND

MULIGHEDER FOR AT OPSTILLE HAVVIND I DANMARK

Statslige udbud:

- Staten vælger område og forundersøger området forud for udbuddet.
- Staten har historisk fastsat kapacitet og planlagt nettilslutning.
- Historisk har parkerne modtaget statsstøtte (Thor Havvindmøllepark som undtagelse)

Åben dør:

- Opstiller søger på eget initiativ på selvvalgt placering.
- Opstiller vælger selv kapacitetsstørrelse og arrangerer selv nettilslutning.
- Opstiller bærer alle omkostninger og risici og høster samtidig eventuelle gevinster.
- Siden 1. juli 2022 har placeringen af VE-anlæg under Åben dør skulle være inden for 15 km fra kysten og kommunernes indsigelsesret blev ændret til en vetoret.

BAGGRUND

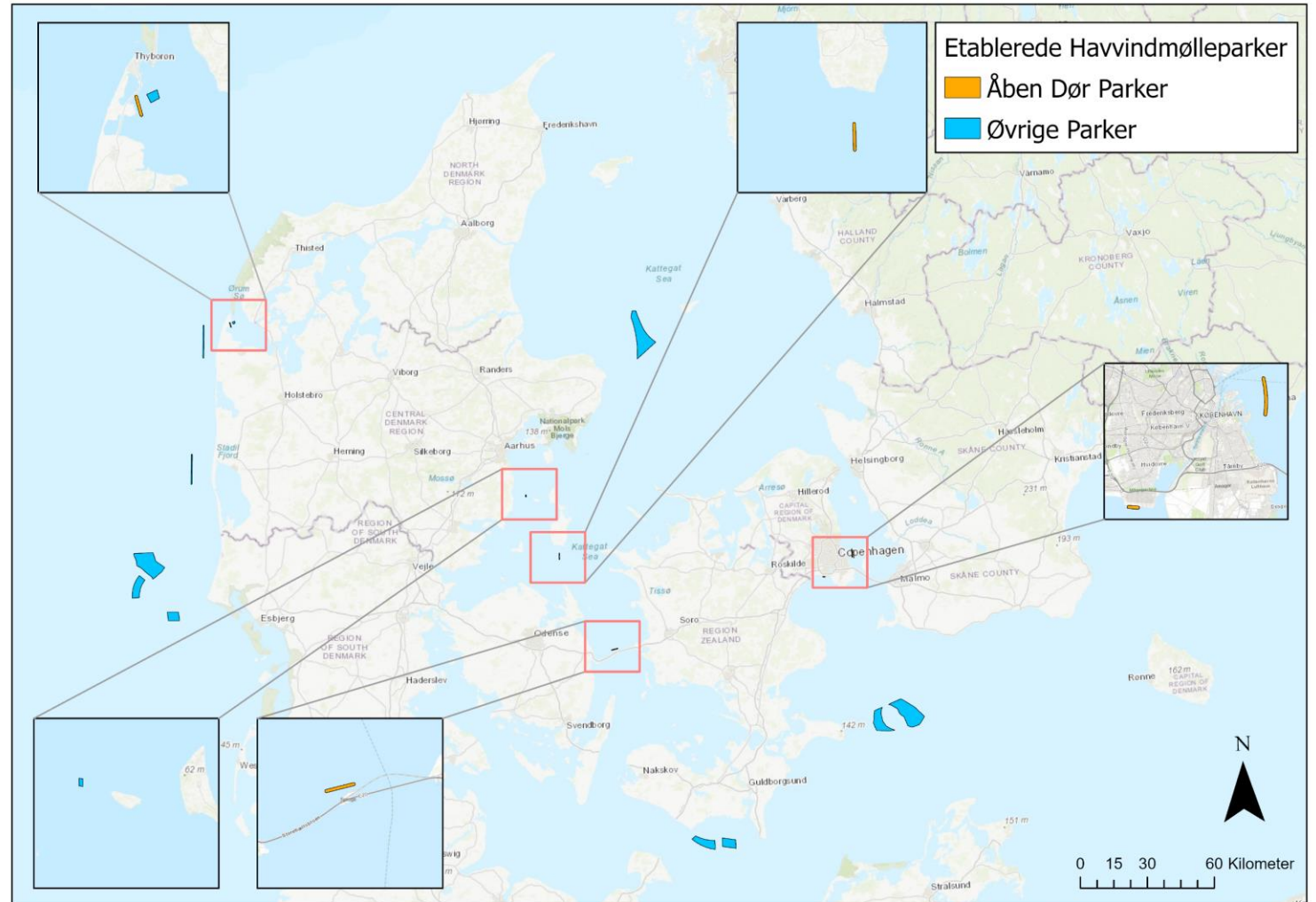
ETABLEREDE HAVVINDMØLLEPARKER

Åben dør-ordningen:

- Middelgrunden (2000)
- Rønland (2003)
- Samsø(2003)
- Frederikshavn (2003)
- Avedøre Holme (2009/2010)
- Sprogø (2009)

Øvrige:

- Tunø Knob (1995)
- Horns Rev I (2002)
- Nysted (2003)
- Horns Rev II (2009)
- Rødsand II (2010)
- Anholt (2013)
- Nissum Bredning forsøgsmøller (2018)
- Horns Rev III (2019)
- Krigers Flak (2021)

UDVIKLING AF STØTTEBEHOV OVER TID

- Horns Rev III – modtager statsstøtte (koncessionsaftale 2015)
- Vesterhav Nord og Syd – modtager statsstøtte (koncessionsaftale 2016)
- Kriegers Flak – modtager statsstøtte (koncessionsaftale 2016)
- Thor – 2,8 mia. kr. i betaling til staten (koncessionsaftale 2021)

ÅD HISTORISK

- I perioden mellem 1999 og frem til 2010 er der opført seks havvindmølleparker under ordningen.
- Samlet bidrager havvindmølleparkerne med i alt ca. 120 MW (0,12 GW).
- I 2022 kom der øget interesse for ordningen (53 ansøgninger i 2022). Flere projekter med en kapacitet på over 1 GW, og beliggende længere fra kysten.
- Berostillet 1. februar 2023 pga. tvivl om ordningens forenelighed med EU-retten

År	Ansøgninger	Status
2010	Lillebælt Syd	Har indsendt forundersøgelsesrapport december 2022.
	Rønland	Afslag på forundersøgelse pga. manglende fremdrift.
	Mejl Flak	Ansøgning trukket november 2021
2011	Nordre Flint	I gang med forundersøgelser
2012	Jammerland Bugt	I gang med forundersøgelser
	Omø	I gang med forundersøgelser
2016	Aflandshage	Etableringstilladelse givet november 2022
2017	Frederikshavn	Etableringstilladelse givet oktober 2022
2018	Jyske Rev 2	Afvist pga. statslige arealreservationer
	Jyske Rev 4	Afvist pga. statslige arealreservationer
	New Wind Farm Area 1-4	Afvist pga. statslige arealreservationer
	Fanø Bugt	Afvist pga. statslige arealreservationer
	New Wind Farm Area 2	Afvist pga. statslige arealreservationer
2019	Gulstav	Ansøger trukket ansøgning pga. statslige arealreservationer maj 2019.
	Moselgrund	Der blev aldrig sendt en opdateret ansøgning.
	Treå Mølle Brugt	Ansøgning trukket januar 2022
	Kadet Banke	Afventer forundersøgelsestilladelse. Opdateret ansøgning i 2022.
	Paludan Flak	Afventer forundersøgelsestilladelse. Opdateret ansøgning i 2022.
2020	Christiansø	Trukket tilbage af opstiller maj 2021
2022	53	Vikinge Banke afventer forundersøgelsestilladelse. Udkast til afslag om forundersøgelsestilladelse sendt i partshøring hos resterende.
2023	4	Udkast til afslag om forundersøgelsestilladelse sendt i partshøring

STATSSTØTTEBETINGELSERNE

RETSGRUNDLAGET

- EUF-traktatens artikel 107, stk. 1
 - Det generelle statsstøtte forbud
- Statsstøtte, hvis en ordning opfylder følgende betingelser:
 1. Der er tale om brug af eller afkald på statsmidler,
 2. Støttemodtager skal være en virksomhed,
 3. Støttemodtageren skal opnå en økonomisk fordel
 4. Ordningen er selektiv (dvs. forbeholdt visse virksomheder/sektorer)
 5. Potentielt konkurrencefordrejende virkning og påvirke samhandlen i EU
- EUF-traktatens artikel 108, stk. 3
 - Notifikationspligt til Europa-Kommissionen
 - Støtte, der ikke er anmeldt og godkendt er ulovlig

VURDERING AF ÅBEN DØR-ORDNINGEN

Afklaring i fem faser

1. Parker/projekter med etableringstilladelse → Ikke statsstøtte
2. Igangværende projekter med forundersøgelsestilladelser → Ikke statsstøtte
3. Nye kommercielle ansøgninger (uden eksisterende tilladelse) → Statsstøtte
4. Test- og repowering projekter → Ikke statsstøtte
5. Levetidsforlængelser → Endelig afklaring udestår

ENS har løbende genoptaget sagsbehandlingen af de projekter/kategorier, som ikke indebærer statsstøtte.

VURDERING AF EKSISTERENDE PROJEKTER (FASE 1)

- Seks etablerede havvindmølleparker har ikke modtaget ulovlig statsstøtte.
- To projektudviklere, som har modtaget etableringstilladelse i 2022, har ikke modtaget ulovlig statsstøtte og vil heller ikke modtage statsstøtte i forbindelse med en efterfølgende tildeling af produktionstilladelser efter VE-lovens § 29 (eller genudstedelse af etableringstilladelse fsva. Aflandshage).
- Energistyrelsen har den 3. marts 2023 genoptaget sagsbehandlingen af de to projekter

Etablerede projekter:

Navn	Etableret i
Middelgrunden	2000
Rønland	2003
Samsø	2003
Frederikshavn	2003
Avedøre Holme	2009/2010
Sprogø	2009

Projekter med etableringstilladelse:

Navn	Forundersøgelsestilladelsen modtaget i
Aflandshage	2019
Frederikshavn	2018

VURDERING AF PROJEKTER MED FORUNDERSØGELSESTILLADELSE (FASE 2)

- Fire projektudviklere, som har modtaget forundersøgelsestilladelse i 2014-2019 har ikke modtaget ulovlig statsstøtte, og disse udviklere vil heller ikke modtage ulovlig statsstøtte i forbindelse med en eventuel efterfølgende tildeling af etablerings- og produktionstilladelser efter VE-loven.
- Energistyrelsen har den 20. marts 2023 genoptaget sagsbehandlingen af de fire projekter.

Navn	Forundersøgelsestilladelsen modtaget i
Lillebælt Syd	2017
Nordre Flint	2019
Jammerland bugt	2014
Omø Syd	2014

VURDERINGEN – NYE KOMMERCIELLE ANSØGNINGER (FASE 3)

- Omhandler de *nye kommercielle ansøgninger* (dvs. ansøgninger modtaget efter 2021, som ikke har en tilladelse)
 - Konklusion:
 - Økonomisk værdi → JA:
 - Efter Thor-udbuddet i 2021 har havarealer til brug for VE pr. definition økonomisk værdi for opstillere af store kommercielle havvindmølleparker
 - Værdien indtræder allerede ved tildeling af forundersøgelsestilladelser pga. eksklusiv adgang til området
- Tildeling af nye forundersøgelsestilladelser under åben dør-ordningen vil udgøre ulovlig statsstøtte.

VURDERING – TESTPROJEKTER OG REPOWERING (FASE 4)

- Tilladelser til teknisk repowering indebærer ikke statsstøtte.
- Lav risiko for, at tildeling af forundersøgelsestilladelser til tre testprojekter, hvis ansøgninger er indgivet i perioden 2022-2023 kan indebære statsstøtte.
- Energistyrelsen har den 30. juni 2023 genoptaget sagsbehandlingen af de tre testprojekter.

Navn	Ansøgt i
H2mill Aps	2022
Crestwing Aps	2022
COWI A/S	2023

LEVETIDSFORLÆNGELSER (FASE 5)

Der arbejdes på at få en afklaring for disse projekter hurtigst muligt i løbet af efteråret.

Navn	Ansøgt i
Middelgrund HOFOR	Første ansøgning: december 2020 Løbende opdateret frem til april 2022
Middelgrund LAUGET	Første ansøgning: februar 2020 Løbende opdateret frem til juni 2022
Rønland	Første ansøgning: marts 2022 Løbende opdateret frem til november 2022
Samsø	Første ansøgning: maj 2019. Løbende opdateret frem til december 2022
Horns Rev I	Indledende ansøgning: januar 2023

SPØRGSMÅL?